

Omgevingswet in uitvoering

Wetgevingsjuristen aan het woord

Voorwoord

Wie werkt bij het Rijk, of een andere overheid, is ongetwijfeld bekend met de Omgevingswet die in 2021 ingaat. Ze bundelt en moderniseert alle wetten voor de leefomgeving en brengt een nieuwe werkwijze met zich mee – integraal, in samenhang en met meer onderlinge afstemming. Het bijbehorende digitaal stelsel brengt alle gegevens samen en is de informatiemotor van de Omgevingswet.

De Omgevingswet gaat over het omgevingsrecht; iets waar gemeenten dagelijks mee te maken hebben, net als de provincies en waterschappen. Maar ook voor de collega's op de ministeries en hun uitvoeringsorganisaties heeft ze gevolgen. Bestuurders, beleidsmedewerkers, mensen in de uitvoering, juristen en leden van de juridische directies. Die laatsten staan aan de wieg van de wet en de invoering ervan, maar bewegen zich toch vooral achter de schermen.

Wie zijn deze gezichten achter de Omgevingswet? Wat betekent de wet voor hun ministeries en medewerkers? Hoe bereiden zij zich voor en hoe inspireren ze elkaar? De juridische directies van de ministeries die (gaan) werken met de Omgevingswet hebben de samenwerking al gevonden via het Interdepartementaal Juridisch Dwarsverband Omgevingswet (IJDO). Vertegenwoordigers in het IJDO van zeven ministeries vertellen hun kant van het verhaal. Laat deze verhalen zorgen voor een verdere verdieping van de samenwerking op weg naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet en daarna.

Iwan Hoekjan

Programmadirecteur Omgevingsrecht

Inhoudsopgave

4 'Juristen zijn geen nee-zeggers'

Suzanne van Melis, strategisch raadgever en plaatsvervangend hoofd Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid bij JenV.

6 'Nu anticiperen is cruciaal'

Marieke Vogel, senior juridisch bestuurlijk adviseur bij Defensie.

8 'Liever werkbaar dan perfect'

Marijke Bootsman, coördinerend jurist en plaatsvervangend afdelingshoofd bij directie Wetgeving en Juridische Zaken van EZK en LNV. Gideon van der Staaïj, project- en verandermanager Omgevingswet bij EZK en LNV.

10 'Weg met die Haagse kaasstolp'

Ankie Meijer, directeur Bestuurlijke en Juridische Zaken bij IenW.

12 'Van scepsis naar samenwerking'

Wouter Peters, lid managementteam CZW en afdelingshoofd Wonen en Rijksdienst bij BZK.

14 'Vorm teams van uitvoering, beleid én wetgevingsjuristen'

Dorothe Albers, directielid Wetgeving en Juridische Zaken bij OCW.

‘Juristen zijn geen nee-zeggers’

“In mijn functie coördineer ik de rijksbrede toetsing van wetsvoorstellen en amvb’s op wetgevingkwaliteit. Daarbij kijk ik niet alleen naar wetgevingstechniek, maar ook naar zaken als uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Zo’n toetsingsproces neemt doorgaans twee weken in beslag, maar bij sommige dossiers zijn wij al vóór de toetsing betrokken. Dan gaat het om complexe trajecten die, zoals we dat noemen, een stelselwijziging betreffen. De Omgevingswet is zo’n dossier; de wijziging van het omgevingsrecht zet de wereld van wetten en regels op z’n kop. Ze vraagt een totaal nieuwe benadering: integraler. Vanuit Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid (JZW) zijn we sinds het begin betrokken bij de wet.”

Leerzaam traject

“Namens mijn ministerie, JenV, neem ik deel aan de stuurgroep Omgevingsrecht. JenV heeft niet op een directe wijze te maken met de fysieke leefomgeving, de Omgevingswet brengt voor ons geen grote inhoudelijke veranderingen met zich mee. Toch vind ik het belangrijk om de totstandkoming van de wet te volgen. Bij JZW krijgen we de voorstellen ook nog afzonderlijk aangeboden, maar juist omdat integraliteit centraal staat in de Omgevingswet, wil ik begrijpen hoe de wetten en regels zich tot elkaar verhouden. Überhaupt kun je uit zo’n grootscheepse operatie lessen trekken voor andere stelselwijzigingen in de toekomst. De Omgevingswet draait kortweg om het creëren van ruimte: enerzijds is er behoefte aan maatwerk in de fysieke leefomgeving. Anderzijds willen we ‘gelijke’ behandeling in ‘gelijke’ gevallen. Dit speelt niet alleen in het omgevingsrecht.

De ontwikkeling van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO-LVO) volgen wij op de voet. Hoe maak je zo’n systeem? Hoe vul en onderhoud je het? Door het DSO verandert de manier waarop wet- en regelgeving voor de fysieke leefomgeving wordt gemaakt en gepubliceerd. Uiteindelijk moeten alle departementen hun wet- en regelgeving verder digitaliseren. Daarmee hebben we nog een aantal omvangrijke, complexe trajecten te gaan, dus het is belangrijk om te leren van de ervaringen met het DSO.”

Samenwerken werkt

“Mijn tip aan collega-juristen die aan de Omgevingswet werken: zoek de samenwerking. Met de juristen van andere departementen, maar ook met beleidsmakers, mensen in de uitvoering en de andere overheden. Dat klinkt voor de hand liggend, maar met wet- en regelgeving die geldt voor meerdere beleids-terreinen, kun je niet anders. En daarop aansluitend: leer jezelf aan om een advies zo te schrijven dat iemand die niet juridisch geschoold is het ook begrijpt. Vermijd jargon en verplaats je in de beleidsmaker of uitvoerder die het advies krijgt. In plaats van: ‘dit is een juridisch risico’, kun je bijvoorbeeld beter zeggen: ‘er is kans dat mensen hierdoor vaak naar de rechter zullen gaan’ of: ‘het kan zijn dat hierdoor (politieke) discussie ontstaat’. Maak je boodschap, kortom, concreet en noem alternatieve oplossingen. Ik wil weg van het stereotype beeld dat juristen nee-zeggers zijn.”

“Werk zoveel mogelijk samen met beleidsmakers, collega’s in de uitvoering en de andere overheden.”

Suzanne van Melis is strategisch raadadviseur en plaatsvervangend hoofd van de sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Zij werkt daar sinds 2006. Daarvoor vervulde zij adviserende functies bij de provincie Noord-Holland en verschillende ministeries. Suzanne haalde haar doctoraal aan de Rechtenfaculteit van de Universiteit van Tilburg.

Marieke Vogel is sinds anderhalf jaar Senior juridisch bestuurlijk adviseur bij het ministerie van Defensie. Ze is jurist bestuursrecht met omgevingsrecht als specialisatie. Bij de Directie Juridische Zaken adviseert ze de bewindspersonen over lopende procedures of de wenselijkheid om bijvoorbeeld beroep in te stellen tegen besluiten. Daarnaast treedt zij namens Defensie op als procesvertegenwoordiger in bestuursrechtelijke procedures bij rechtbanken of de Raad van State. Voordat ze in haar huidige functie trad, was Marieke negen jaar werkzaam als stafjurist bij de rechtbank Amsterdam.

“Hebben provincies en gemeentes de juiste expertise om initiatieven van Defensie te beoordelen?”

‘Nu anticiperen is cruciaal’

“Het ministerie van Defensie is geen bevoegd gezag dat vergunningen verleent, maar initiatiefnemer. We hebben veel vastgoed en verschillende soorten Defensielocaties, en activiteiten met veel invloed op de omgeving. Denk aan schietterreinen en militaire luchthavens waar veel geluid wordt geproduceerd. Ook hebben we regelmatig bouwvergunningen nodig. Als initiatiefnemer willen we natuurlijk weten wat nodig is om een vergunning te krijgen en aan welke omgeving we moeten voldoen. De Omgevingswet heeft vooral een grote impact omdat het een verandering betekent ten opzichte van wat we nu doen. De Wabo, de Wet milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening zijn nu nog opgenomen in onze bedrijfsvoering.”

Rijk of regionaal

“Nu anticiperen op de veranderingen is dus belangrijk. Alleen: veel zaken liggen nog niet vast. Zo ligt nu de beoordeling van veel van onze vergunningen bij het Rijk. Dan gaat het bijvoorbeeld om de Inspectie voor Leefomgeving en Transport. De vraag is of dit voor alle gevallen zo blijft, of dat sommige initiatieven regionaal beoordeeld worden. Dat zou ik een spannende verandering vinden. Want hebben provincies en gemeentes de juiste expertise om initiatieven van Defensie te beoordelen? Omgevingsplannen worden op lokaal niveau gemaakt, waardoor er regionaal verschillen zullen zijn. Omdat Defensie locaties heeft door heel Nederland, zullen we met veel gesprekspartners om de tafel moeten. Dat kan kansen bieden, maar ook lastig zijn. Bij Defensie volgen we alle ontwikkelingen omtrent de Omgevingswet dus nauwgezet. De Wet luchtvaart is een ander voorbeeld.

Deze is tot nu toe buiten de Omgevingswet gehouden vanwege de uitbreidingsproblematiek rondom Schiphol. Maar blijft dit zo? Als die wetgeving straks opgaat in de Omgevingswet, ben ik benieuwd wat er gebeurt. Vanwege de invloed op de leefomgeving zou het logisch zijn om de luchtvaart in de Omgevingswet te regelen, maar technisch wordt het wellicht lastig om ook de luchtvaart nog op te nemen.”

Andere bril

“Binnen Defensie zijn alle directies vertegenwoordigd bij inspraak op de Omgevingswet. In het interdepartementale overleg Ondersteuningsteam Omgevingswet zit een collega van de Hoofddirectie Beleid van Defensie. Voordat dit team vergadert, komen we bij Defensie in een werkgroep bijeen. Deze bestaat uit mensen van verschillende afdelingen. Als er zaken door het Ondersteuningsteam besproken moeten worden, vertellen wij dit aan de collega die hier lid van is. In de werkgroep zitten ook de leden van de verschillende platformen. In mijn geval dus IJDO. Dit is relevant voor mij, hoewel ik als adviseur in juridische procedures meer op de praktijk ben gericht. Het IJDO is natuurlijk op het wetgevings-traject gericht. Vaak gaat het over formuleringskwesties en nog niet over de uitvoering. Wel kan ik zaken aankarten die voor Defensie van belang zijn, en vragen wanneer bepaalde kwesties meegenomen moeten worden. Dankzij het IJDO kijk ik met een andere bril naar wetgeving. Jarenlang keek ik vanuit mijn vorige functie naar wat de wetgever had bedacht en hoe ik dit kon toepassen op een concrete casus. Nu ben ik met beleidsmaking bezig en denk ik na over wat de Omgevingswet in de toekomst gaat betekenen.”

‘Liever werkbaar dan perfect’

Marijke: “In 2017 raakte ik betrokken bij de invoering van de Omgevingswet. Ik coördineerde de aanpassingen van de wet- en regelgeving van EZK en LNV aan de nieuwe wet, bijvoorbeeld op het gebied van energie en mijnbouw. Nu de contouren van de Omgevingswet duidelijk zichtbaar worden, komt het einde van mijn klus in zicht, maar toen we startten was het een behoorlijke operatie. Zo hebben we alle EZK- en LNV-wet- en regelgeving doorzocht op voor de Omgevingswet relevante trefwoorden. Toen dat eenmaal achter de rug was, bleef er een aantal wetten over. Kunnen de ministers blijven doen waarvoor zij verantwoordelijk zijn, hun beloftes waarmaken? Dat was de hele tijd mijn focus. Werkbare, behapbare regelgeving is wat mij betreft het belangrijkste.”

Gideon: “Ik heb de taak om ervoor te zorgen dat collega’s in beleid en uitvoering, ICT’ers, wetgevingsjuristen en andere partijen binnen EZK en LNV op 1 januari 2021 klaar zijn om aan de slag te gaan met de nieuwe Omgevingswet. Hoewel EZK en LNV sinds 2017 ‘uit elkaar’ zijn, doen we dit project met elkaar. Toepasselijk; gezamenlijkheid staat ook in de Omgevingswet centraal. De nieuwe wet is belangrijk voor onze departementen. We hebben haar bijvoorbeeld nodig voor het realiseren van een grootschalige energie-infrastructuur en het beschermen van de natuur. Overigens is de werkwijze onder de Omgevingswet niet helemaal nieuw voor ons; tijdens de totstandkoming van verschillende grootschalige energieprojecten, zoals bij windparken op zee, wordt nu ook van ons verwacht dat we interbestuurlijk samenwerken en participatie toepassen. De huidige Wet natuurbescherming is zelfs al grotendeels opgezet in de geest van de Omgevingswet.”

Marijke: “Eerzjids werken we inderdaad al in de geest van de Omgevingswet, maar voor veel collega’s is het nog onbekend gebied, heb ik gemerkt. Met de roadshows die we organiseren proberen we ook hen vertrouwd te maken met de wet. Bijvoorbeeld door fictieve casussen te doorlopen waarin de Omgevingswet al geldt. Tijdens zo’n oefening ontdek je pas echt wat de wet betekent en waar je op moet letten.”

Gideon: “Het mooie van zo’n oefening is dat mensen vanuit verschillende functies en verschillende overheidspartijen samenkomen, precies zoals met de Omgevingswet wordt beoogd.”

Marijke: “We hebben de invoering van de wet bijna voltooid. Spannend; hoe onderhoud je een wet met zoveel gebruikers? We zijn nu gewend dat één departement verantwoordelijk is voor een wet. Neem nu de energietransitie en de uitvoering van het klimaatakkoord. Deze grote onderwerpen komen straks terug in de Omgevingswet. Dat vraagt wel goede afstemming.”

Gideon: “Er ligt een grote digitaliseringsopgave, ook voor de wetgevingsjuristen. Wij zouden daarom graag zien dat er rijksbrede dienstverlening komt, bijvoorbeeld voor de productie van toepasbare regels. En duidelijkheid over wanneer het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) bepaalde zaken centraal gaat opleveren, zodat wij op tijd kunnen aansluiten.”

Marijke: “Het digitaal stelsel dwingt ons het maken en wijzigen van wetten te moderniseren. Tegelijkertijd gaan veel EZK-wetten en regels

“Het digitaal stelsel dwingt ons het maken en wijzigen van wetten te moderniseren.”

Marijke Bootsman

Marijke Bootsman is sinds 2011 coördinerend jurist en plaatsvervangend afdelingshoofd bij de directie Wetgeving en Juridische Zaken van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en **Gideon van der Staaij** werkt sinds 2016 als project- en verandermanager Omgevingswet bij de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

niet op in de Omgevingswet. We zullen dan ook een tijdje in twee systemen werken. Het zou mooi zijn als we op een gegeven moment alles in één systeem kunnen doen. Ik vind het wel leuk om hiermee te experimenteren.”

Gideon: “De interdepartementale en interbestuurlijke samenwerking in het kader van de Omgevingswet verloopt naar mijn idee erg goed. Fijn, want dat gaat lang niet altijd vanzelf. De lijnen zijn kort en alle betrokken

departementen hebben zich inmiddels integraal georganiseerd. Dat biedt perspectief voor als de wet eenmaal van kracht is.”

Marijke: “Dat dit project zo breed is, vind ik ontzettend leuk en interessant. Je ontmoet collega’s die je anders niet snel zou ontmoeten en leert van elkaars werkwijze. Volgens mij hebben we gezamenlijk een goede bodem gelegd voor het vervolg. Want in 2021 zijn we niet klaar, dan begint het pas.”

Ankie Meijer is sinds mei 2017 directeur Bestuurlijke en Juridische Zaken bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Hiervoor werkte ze als programmadirecteur Omgevingswet (2013-2017) en als afdelingshoofd Infrastructuur en Omgeving (2007-2013) bij de Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Dit volgde nadat ze ruim een decennium gewerkt had bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Ankie voltooide een master Staats- en bestuursrecht aan de Universiteit Utrecht.

“Leerzaam en zeer uitdagend, zo zou ik het ontwerpproces omschrijven.”

‘Weg met die Haagse kaasstolp’

“In september 2010 nam het Kabinet-Rutte I de Omgevingswet op in het regeerakkoord. Perfect *getimed*; VROM en VenW gingen samen in IenM. Alle, voor de Omgevingswet relevante, rechtsgebieden kwamen bij elkaar; luchtkwaliteit, geluid, waterkwaliteit- en veiligheid, ruimtelijke ordening en milieu. De komst van de Omgevingswet stemt me positief. Ze maakt bescherming van het milieu manifester dan nu. Van overheden wordt verwacht dat ze in hun omgevingsvisies en -plannen vanaf het begin rekening houden met het milieu. En aandacht schenken aan issues als klimaatadaptie. De wet is een antwoord op de behoefte om vraagstukken in de leefomgeving samenhangend te benaderen. Dat het kabinet ons ruimte gaf om een totaal nieuwe wet te ontwerpen, vond ik bijzonder.”

Even wennen

“Het ontwerpproces is leerzaam en zeer uitdagend. Het kabinet en in uitvoerende zin de programmadirectie Eenvoudig Beter wilde de Omgevingswet – terecht – niet onder de ‘Haagse kaasstolp’ ontwikkelen. Daarom was het proces meteen open en interactief, daar moest ik aan wennen. Als wetgevingsjurist ben je ervoor verantwoordelijk dat wetgeving juridisch juist is, dat alle belangen zijn geborgd. Met conceptteksten naar buiten gaan en erover spreken met externe partijen, voelde kwetsbaar, maar werd erg gewaardeerd door het veld. Je bouwt stapsgewijs de kwaliteit van uitvoerbare wetgeving op. Ik ben gecharmeerd geraakt van de aanpak. We spreken vroeger in het ontwerpproces met de mensen die ermee gaan werken. Een wet moet praktisch uitvoerbaar zijn.

Het is belangrijk dat je evenwichtig luistert. Niet alle belangen uit het veld komen vanzelf naar voren. Wat voor een gemeente van belang is, kan voor een inwoner minder prettig zijn. Uitvinden wat het digitaal stelsel Omgevingswet betekent voor het ontwerpen van wet- en regelgeving is de volgende uitdaging. We zijn goed betrokken bij werkgroepen die de consequenties daarvan in kaart brengen.”

Maak het tastbaar

“Het IJDO, waar de juristen van betrokken departementen aan deelnemen, vind ik waardevol. Het geeft ons de kans om samen te werken aan regelgeving en actualiteiten uit te wisselen over het huidige omgevingsrecht. Dat is intussen nog behoorlijk in beweging. Denk aan de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof. Bij IenW zijn we elke dag bezig met omgevingsrecht, net als onderdelen van andere departementen. Het is belangrijk dat we elkaar helpen. En dan zijn er nog de beleidsmedewerkers, die lang niet allemaal weten wat het nieuwe omgevingsrecht voor hen betekent. Ik zie het als een belangrijke taak om hen op weg te helpen. Het liefst op een pakkende manier. Toen we onlangs voor een groep beleidsdirecteuren stonden, hebben we de huidige wettenbundels op tafel gestapeld, om te laten zien waar we het over hebben. Maak het tastbaar, is mijn tip, dan blijft het hangen. 2021 komt aardig in de buurt. Dan is eigenlijk nog maar één vraag relevant: kan de uitvoering met de Omgevingswet uit de voeten? Er komt waarschijnlijk veel rechtsontwikkeling op gang, we gaan leren in de praktijk. Daar kijk ik ontzettend naar uit.”

‘Van scepsis naar samenwerking’

“Mijn afdeling werkt aan twee onderwerpen die opgaan in de Omgevingswet: ruimtelijke ordening en bouwregelgeving. In het begin waren de doelen van de wet heel abstract. Daardoor was het moeilijk te duiden wat de wet voor ons aan veranderingen zou brengen. Maar inmiddels zijn we concreet bezig met de regelgeving die in 2021 van kracht wordt en raken we ermee vertrouwd. Een deel van onze wet- en regelgeving gaat relatief beleidsneutraal op in het nieuwe stelsel. Er zijn echter ook nieuwe beleidsvoornemens die een plek moeten krijgen in het nieuwe stelsel. Zo zijn we op dit moment bijvoorbeeld bezig met de wet- en regelgeving rondom het klimaatakkoord.”

Concrete voorlichting

“Omdat we allemaal met onze eigen deonderwerpen binnen de Omgevingswet bezig zijn, is het fijn dat we onze verdieping delen met de Programmadirecteur Omgevingsrecht (POW). Daardoor kunnen we makkelijk om hulp vragen. Die hulp verschuift overigens; nu de totstandkoming van de wetgeving bijna volbracht is, zie je POW steeds meer de voorlichtingstaak oppakken. We gaan de fase in dat we echt met de Omgevingswet gaan werken, daardoor is er veel behoefte aan concrete uitleg en handvatten, bijvoorbeeld door samen processen te doorlopen. Het gedachtegoed van de Omgevingswet is prachtig, maar het blijft abstract. Voor ons ligt er al een concrete casus klaar: de stikstofuitspraak die de Raad van State begin september deed. Het hele gedachtegoed van de Omgevingswet – hoe ga je een integrale afweging maken in het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving? – speelt daar een enorme rol in.”

Uitdagingen

“Die stikstofuitspraak laat zien dat alles met elkaar samenhangt. Je kunt geen sectorale keuzes maken, maar moet integraal naar de fysieke leefomgeving kijken. Sectorale belangen spelen nog steeds wel degelijk, merk je bij zo’n situatie: de landbouwsector wil de landbouwsteun behouden, wij zijn van het bouwen, lenW wil graag de waterwerken laten onderhouden, en Defensie heeft ook weer eigen belangen. Al die belangen concurreren in die fysieke leefomgeving – in dit geval qua stikstof. Als betrokken juridisch directies zitten we bijeen om dit soort zaken te bespreken. Ook om te voorkomen dat er interdepartementaal juridisch verschillende geluiden worden afgegeven. Die samenwerking is ongelooflijk belangrijk. Laten we het vooral gewoon gaan doen. In het kader van samenwerking moeten we ook het IJDO gebruiken om van elkaar te leren.

Komend jaar zijn er in elk geval nog genoeg uitdagingen. We gaan zelf de Omgevingswet gebruiken, maar aan de andere kant heeft BZK ook een stelselverantwoordelijkheid. Die verantwoordelijkheid moeten we waarmaken, en dat is nog een zoektocht. Wat houdt deze verantwoordelijkheid in en wat zijn de ambities? Ook het IJDO gaat hier het komende jaar ongetwijfeld mee aan de slag.”

“Die stikstofuitspraak illustreert dat we integraal naar de fysieke leefomgeving moeten kijken.”

Wouter Peters is bij BZK ruim twee jaar lid van het managementteam Constitutionele Zaken en Wetgeving, en Hoofd afdeling Wonen en Rijksdienst. In het verleden bekleedde hij meerdere functies binnen het ministerie, waaronder coördinator van het cluster Bouwen en Wonen, en jurist programmadirectie Identiteitsmanagement & Immigratie. Daarnaast was hij werkzaam bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Dorothe Albers zit sinds 2016 in de directie van Wetgeving en Juridische zaken bij het Ministerie van OCW; daarbinnen is zij afdelingshoofd van de wetgevingsafdeling op het gebied van media, cultuur en wetenschap. Hiervoor was zij onder andere trekker van Besluit Activiteiten Leefomgeving en programmamanager Activiteitenbesluit bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

“Richting bedrijfsleven, burgers en gemeenten moet je op z’n minst hetzelfde niveau bieden als dat wat er nu is.”

‘Vorm teams van uitvoering, beleid én wetgevingsjuristen’

De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) verzet het meeste werk binnen OCW met betrekking tot de Omgevingswet. Als uitvoeringsorganisatie zorgen zij ervoor dat de punten van OCW goed in de Omgevingswet landen. De jurist van RCE doet de onderhandeling over de teksten in de wet, de besluiten en de Invoeringswet. De juridische directie heeft een relatief klein aandeel: wij kijken mee met RCE en zijn hun sparringpartner. Eén van onze juristen werkt dedicated aan de Omgevingswet. Diegene snapt hoe de wet in elkaar zit en hoe die werkt.

Gouden combinatie

“De samenwerking met RCE gaat fantastisch. Eén keer in de twee maanden overleggen we met elkaar – de jurist van RCE, het lid van het ondersteuningsteam, de wetgevingsjurist en ik. We bespreken wat er loopt, wat er op ons afkomt, de invoeringswet, de invoeringsregeling, dat soort zaken. Zo weten we van elkaar wat eraan gaat komen. Eventueel denk ik ook mee met ondersteuningsteamstukken. Ja, we zorgen dat we elkaar goed op de hoogte houden. Toen ik als Programmamanager verantwoordelijk was voor het Activiteitenbesluit, was ik al groot voorstander van teams waarin zowel uitvoering, beleid als wetgevingsjuristen zitten. Ik denk dat dat een gouden combinatie is. Dat zou ik iedereen aanraden. Zorg dat je met beleid en uitvoering goed contact hebt, omdat je dan maximaal de

belangen van de departementen kunt vertegenwoordigen. Dit doe ik nu bij OCW. Het gaat bij ons vrij makkelijk, omdat wij een relatief klein onderdeel zijn binnen de Omgevingswet. Bij Milieu spelen meer aspecten een rol en is dat anders. Hoe dan ook: hoe meer je op elkaar ingespeeld bent, hoe beter dat gaat.”

Realistisch ambitieniveau

“Ook voor de digitalisering geldt dat mijn afdeling zelf er niet mee te maken heeft, dat ligt bij RCE. Wel snap ik hoe het werkt, want in het verleden was ik verantwoordelijk voor het Activiteiten Besluit Internetmodule (AIM). Ik kan dus wel meedenken over de digitalisering. Dat doe ik zo nu en dan ook, maar dan vanuit mijn rol als afdelingshoofd van Wetgeving en Juridische Zaken. Het belangrijkste is dat er een realistisch ambitieniveau wordt afgesproken zodat de Omgevingswet zo snel mogelijk goed kan werken. ICT-systemen zijn ingewikkelde projecten. Richting bedrijfsleven, burgers en gemeenten moet je op z’n minst hetzelfde niveau bieden als dat wat er nu is. The proof of the pudding is in the eating, dat is bij alle wetgeving zo. Het gaat om het toepassen van de wetgeving. Er moet heel veel aandacht zijn voor de implementatie van de Omgevingswet. Ik heb de indruk dat er goede teams op zitten om dit voor elkaar te krijgen.”

Colofon

Fotoverantwoording: Wiebe Kiestra,
David Rozing, Mediatheek Rijksoverheid

Dit is een gezamenlijke uitgave van de
juridische directies van de ministeries van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Justitie en Veiligheid, Defensie, Economische
Zaken en Klimaat, Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit, Infrastructuur en
Waterstaat en Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap.

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

www.rijksoverheid.nl
www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

oktober 2019